

HUKSENORTNEGA GÁRVVISTEAPMI

OASSÁLASTIN- JA ÁRVVOŠTALLANPLÁNA (OAS)

10.4.2024

1. VUOLGGASAJIT JA ULBMIL

Huksenortnet lea áššegirji, mii dievasmahtta huksenlága (Huksenláhka 751/2023), eanageavahan- ja huksenlága (MRL/EHL 132/1999), 1.1.2025 rájes guovlluideavahanlága, eanageavahan- ja huksenásahusa (MRA/EHÁ 895/1999) ja gieldda lávaid. Huksenortnet čujuha gieldda ulbmiliid ja gáibádusaid huksemii ja addá eará njuolggadusaid dievasmahtti dieđu huksejeaddjiide ja plánejeaddjiide.

Huksenlága mielde huksenortnegis sáhtta addit báikkálaš diliin boahtti mearrádusaid, mat leat dárbbášlačča plánavuloš ja heivvolaš huksema, kultur- ja luondduárvvuid vuhtiiváldima sihke buori eallinbirrasa ollašuvvama ja seailluheami dáfus. Dát mearrádusat sáhttet guoskat huksensaji ja eará viidodagaid, viesu sturrodaga ja dan saji, viesu heiveheami birrasii, huksenvuogi, rásse/šaddobeavkkaid ja -joavkkuid, áiddiid ja eará huksenčuožáhagaid, mat leat uhcibut go viessu. Mearrádusat sáhttet guoskat maid huksejuvvon birrasa dikšuma, čáhcefuolahusa ordnema sihke eará daidda buohtastahtti báikkálaš huksema guoski áššiid. Gieldda sáhtta maid huksenortnegis ee. mearridit, ahte huksenlohpi ii gielddas dahje dan oasis dárbbášuvvo Huksenlága 42.2 § oaivvilduvvon huksenprojektii, jos huksenprojekta lea uhcci.

Huksenortnega mearrádusa ii oaččo heivehit, jos oppalaš- dahje sajádatlávás dahje Suoma huksenmearrádusčoakkáldagas almmustahtton mearrádusas mearriduvvo áššis nuppeláhkai. Huksenortnega mearrádusat eai oaččo leat giddodateaiggádii dahje eará riektehálddašeaddjái govttoheami.

Ohcejoga gieldda dálá huksenortnet lea boahtán fápmui 31.10.2013. Ođđa lánkaásaheami váikkuhusaid lassin lea dárbu guorahallat dálá huksenortnega mearrádusaid doalvuma ođđa huksenortnegii lánkaásaheami olis. Fámus orru huksenortnet geavahuvvo heivvolaš osiin vuodđun ođđa huksenortnegii buorin vásihuvvon geavadiid oasil.

Huksenortnet válmmaštallo ovdal go huksenláhka boahtá fápmui, nu ahte oassálastin- ja vuorrováikkuhusmeannudeami ollašuohttojit eanageavahan- ja huksenlága njuolggadusaid mielde 1.1.2025 rádjai. Ođđa huksenlága meroštallan huksenortnet berre leat fámus manjimustá 1.1.2027 (Huksenláhka 28 §).

Ođđa huksenortnet boahtá Ohcejoga gieldda 31.10.2013 fápmui boahtán huksenortnega sadjai.

Huksenortnega gárvvisteami ulbmilin lea ee:

- gárvvistit huksenortnega huksenlága ja eará dan vuodul addojuvvon ásaheami ja mearrádusaid mielasážžan – dutkat plánendárboguvlluid dárbbu
- dutkat huksenčuožáhagaid sajáiduhttima eavttuid ja vejolašvuodaid
- čielggadit dárbbu vuhtiiváldit báikkálaš diliid
- dutkat sajádat- ja oppalašlávaid dievasmahtti mearrádusaid áigáiheivvolašvuoda
- váldit vuhtii gildii guoski eará mearrádusaid ja plánaid nugo bázaheavolašmearrádusaid, čáhcefuolahusa ovddidanplána ja birassuodjalanmearrádusaid ja daid mearkkašumi
- meroštallat leago dárbu addit ealliiddoallama guoski mearrádusaid
- meroštallat sierralágan huksendoaimmaid lobivulošvuoda

2. VUORROVÁIKKUHUS VÁLMMÁŠTALLANMUTTUS JA OASÁLAČČAT

(Huksenláhka 19 §, MRL/EHL 15 §, 62 §, 63 §, 65 §, MRA/EHÁ 6 § ja Gieldaláhka 3 §)

Huksenlága sihke eanageavahan- ja huksenlága mielde huksenortnega válmmaštallamis galgá geavahit vuorrováikkusmeannudeami nu, ahte gieldda lahtuide ja oasálaččaide ordnejuvvo vejolašvuohta oassálastit huksenortnega ođasmahttimii. Oassálastin- ja árvvoštallanplána gárvvistuvvo doarvái buorre vuorrováikkuhusa árvvoštallama várás ja dan sáhttá dárbbu mielde dievasmahttit huksenortnega gárvvisteami áigge.

Gieldda lahtuide ja oasálaččaide gullet guovllu eanaeaiggádat ja dat, geaid ássamii ja bargamii ja eará diliide huksenortnet sáhttá váikkuhit. Oasálaččaide gullet maiddá eiseválddit ja servošat, maid doaibmasuorgi plánemis giedahallo.

Dákkár oasálaččat leat ee:

- gieldda lahtut ja eanaeaiggádat
- gielddas bargi ja guovllus doaibmi fitnodagat
- gielddas doaibmi ovtastusat, searvvit ja organisašuvnnat
- dat guhte oamasta dahje hálddaša giddes opmodaga gielddas
- gieldda hálldahusgottiit
- eará eiseválddit ja oktasašbargoinstánssat (ee. ránnjágielddat, EJB-guovddáš, Lappi lihttu, Lappi eatnangottemusea (Lapin maakuntamuseo), Sámediggi, Lappi gádjunlágádus, gieldda birassuodjalaneiseváldi, gieldda dearvasvuodasuodjalaneiseváldi ja Eanamihtidanlágádus)

Huksenortnega gárvvisteamis gieldda lahtuin ja oasálaččain lea vejolašvuohta oassálastit ja dahkat muittuhusa. Oaiviliid ja muittuhusaid sáhttá guođđit čálalaš hámis huksenortnega gárvvisteami sierra muttuin Ohcejoga gieldda registrerenkantuvrii. Vejolaš oaiviliid oassálastin- ja árvvoštallanplánas ja huksenortnega hápmosis sihke muittuhusaid huksenortnega evttohusas berre doaimmahit oaidnináigge. Eiseválddeoktasašbargu ordnejuvvo cealkámušmeannudeami bokte.

Ohcejoga gielda | Utsjoen kunta | www.utsjoki.fi

Luossa 1a, 99980 Ohcejohka/Utsjoki | PB/PL 41, 99981 Ohcejohka/Utsjoki
tel. +358 40 188 6111 | puh. 040 188 6111

3. ÁLGUI BIDJAN

Huksenortnega gárvvisteami álgui bidjamis mearrida Ohcejoga gieldda huksenberráigeahččoeiseváldi (eallinfápmo- ja tehnikkalaš lávdegoddi). Huksenortnega gárvvisteami giedahallamii boahtimis ja oassálastin- ja árvvoštallanplánas almmuhuvvo gulahusain báikkálaš Inarilainen-aviissas, gieldda virggálaš almmuhantávvalis ja gieldda neahttasiidduin. Oassálastin- ja árvvoštallanplána dollojuvvo oaidninláhkai oppa huksenortnega gárvvisteami áigge.

4. HUKSENORTNEGA ULBMILÁIGETÁVVAL JA MEARRÁDUSDAHKAN

4.1. Hámus

Huksenortnega gárvvisteami válmmaštalli bargojovvku gárvvista hápmosa ođđa huksenortnegis. Eallinfápmo- ja tehnikkalaš lávdegoddi giedahallá hápmosa, man manjá dat mearrida hápmosa bidjamis válmmaštallanmuttu gullama várás oaidninláhkai ja dárbbášlaš cealkámušaid bivdimis. Hámus lea almmolaččat oaidninláhkai uhcimustá 30 beaivvi áigge.

Ulbmilin lea, ahte hámus boahdá oaidninláhkai jagi 2024 áigge.

Hápmosis sáhtá oahpásmuvvat Ohcejoga gieldda huksenberráigeahčus (Luossa 1a, 99980 Ohcejohka) ja interneahkas gieldda ruoktosiidduin (www.utsjoki.fi/asuminen-ja-ymparisto/rakennusvalvonta). Hápmosa oaidninláhkai orrumis gulahuvvo Inarilainen – aviissas, gieldda virggálaš almmuhantávvalis ja gieldda neahttasiidduin.

Gieldda lahtuin ja eará oasálaččain lea vejolašvuohta hápmosa oaidnináigge ovdanbuktit das oaivila. Oaivilat ja cealkámušat doaimmahuvvojat Ohcejoga gieldda registrerenkantuvrii.

4.2. Evttohus

Hápmosis boahdán máhcahaga vuodul bargojovvku gárvvista evttohusa ođđa huksenortnegis. Eallinfápmo- ja tehnikkalaš lávdegoddi mearrida evttohusa bidjamis almmolaččat oaidninláhkai ja sáddemis cealkinláhkai.

Ulbmilin lea, ahte evttohus boahdá oaidninláhkai loahppajagi 2024 áigge.

Huksenortnega evttohus biddjojuvvo almmolaččat oaidninláhkai uhcimustá 30 beaivvi áigái (Huksenláhka 19 §, MRL/EHL 65 § ja MRA/EHÁ 6 §) nu, ahte heivehuvvojat lávvaevttohusa guoski lágat (MRL/EHL 15 § ja 65 §). Dán áiggis gieldda lahtuin ja oasálaččain lea vuoigatvuohta dahkat muittuhusa evttohusas. Muittuhusat ja cealkámušat doaimmahuvvojat Ohcejoga gieldda registrerenkantuvrii.

Evttohusa oaidnináiggis gulahuvvo seammaláhkai go hápmosis ja dasa sáhtá oahpásmuvvat seammaláhkai go hápmosis. Daidda, geat leat dahkan muittuhusa ja geat leat almmuhan oktavuodadieđuideaset, almmuhuvvo gieldda ákkastallon bealiváldin ovdanbukton oaivili. Evttohussii dahkkojit muittuhusaid ja cealkámušaid vuodul vejolaš

nuppástusat ovdal dan loahpalaš gieđahallama. Jos nuppástusat leat mearkkašahttit, de rievdaduvvon evttohus biddjo ođđasit oaidninláhka. Eallinfápmo- ja tehnikkalaš lávdegoddi evttoha ođđa huksenortnega dohkkeheami gieddaráđđehussii ja ain giedda váldostivrii.

4.3. Dohkkeheapmi

Huksenortnega dohkkeha giedda váldostivra (Huksenláhka 19 § ja MRL/EHL 15 §) eallinfápmo- ja tehnikkalaš lávdegotti sihke gieddaráđđehusa gieđahallama maŋŋá.

Ulbmilin lea, ahte giedda váldostivra dohkkeha huksenortnega álgojagi 2025.

Váldostivrra dohkkehanmearrádus almmuhuvvo giedda almmuhantávvalis, giedda almmolaš diehtofierpmis ja dárbbu mielde giedda almmuhanaviissas (Inarilainen). Dohkkehanmearrádus sáddejuvvo diehtun daidda giedda lahtuide ja muittuhusa dahkan oassebeliide, geat leat evttohusa oaidnináigge dan bivdán. Lassin giedda galgá sáddet dohkkehanmearrádusa sihke huksenortnega ealáhus-, johtolat- ja birasguovddážii. Eanamihitdanlágádussii, eatnangotti lihttui, ránnjágieddaide sihke ealáhus-, johtolat- ja birasguovddážii sihke lassin dárbbu mielde earáide sáddejuvvo almmuhus huksenortnega fápmuiboahtimis (MRA/EHÁ 94 ja 95§).

Váldostivrra dohkkehanmearrádussii sáhtá ohat nuppástusa váidimiin Davvi-Suoma hálldahusriektái.

4.4. Fápmuiboahтин

Huksenortnet bohtá fápmui, go giedda váldostivrra mearrádus lea ožžon lágafámu ja fápmuiboahtimis lea dieđihuvvon gulahusain (MRA/EHÁ 93.2 §). Go huksenláhka lea bohtán fápmui, de gulahusmeannudeami sadjái bohtá atnui almmuheapmi fápmuiboahtimis. Fápmuiboahtimis galgá dieđihit gieddalága 108 § mielde (Huksenláhka 23 §). Ulbmilin lea ožžut ođđa huksenortnega láhkafámolažžan álgojagi 2025. Huksenortnega dohkkeheami guoski mearrádusas sáhtá mearrat, ahte mearrádus ollašuhtho ovdal go dat lea ožžon lágafámu (Huksenláhka 24 §).

Huksenlága 28 § mielde dálá huksenortnet heivehuvvo heivvolaš osiin dan rádjai, go ođđa huksenortnet lea ožžon lágafámu, eanemustá goit guovtti jagi áigge huksenlága fápmuiboahtimis.

5. VÁIKKUHUSAID ČIELGGADEAPMI

Huksenortnega gárvvisteapmái gullá váikkuhusaid árvvoštallan, man oaivilin lea čielggadit ovddalgihtii doarvái bures huksenortnega nuppástusa ollašuhthima dagahan birasváikkuhusaid. Váikkuhusat árvvoštallojit nuppástuhttinbarggu áigge oassin proseassa. Árvvoštallanvuloš váikkuhusat leat ovdamearkka dihte servodatráhkadussii, huksejuvvon birrasii, eanadahkii ja luonddubirrasii čuoheci mearkkašahtti váikkuhusat.

Váikkuhusaid árvvoštallamis geavahuvvo veardidancoakcin dálá huksenortnet. Oasálaččaid ovdanbuktin oainnut váldojuvvojit vuhtii váikkuhusaid árvvoštallanbarggus.

6. OKTAVUOĐADIEDUT / LASSEDIEDUT / OASSÁLASTINALMMUHUSAT / MÁHCAHAGAT

Oasálaččain lea vejolašvuohta kommenteret dán oassálastin- ja árvvoštallanplána.

Máhcahaga OAS:s sáhtá addit áigodagas §§.§§.202§–§§.§§.202§. Oaiviliid ja muittuhusaid huksenortnethápmosis ja -evttohusas sáhtá dahkat daid oaidnináigge.

Máhcahagaid OAS:s sihke huksenortnega ođasmahttimis galgá čujuhit Ohcejoga gieldda registrerenkantuvrii. Lassedieđu oažžu Ohcejoga gieldda huksenberráigeahčus, čujuhus Luossa 1, 99980 Utsjoki

Ohcejoga gieldda registrerenkantuvra:

PL 41, Luossa 1a

99980 Utsjoki

kunnanvirasto@utsjoki.fi

tel. 040 188 6111

Ođđa huksenortnega gárvvisteapmái laktáseaddji materiála lea oaidninláhka čujuhus:

Bargojoavkku lahtut ja oktavuođadieđut:

Ohcejoga gielda | Utsjoen kunta | www.utsjoki.fi

Luossa 1a, 99980 Ohcejohka/Utsjoki | PB/PL 41, 99981 Ohcejohka/Utsjoki
tel. +358 40 188 6111 | puh. 040 188 6111